

ת"פ 9824/07/18 - מדינת ישראל, משטרת ישראל - תביעות י-ם נגד איל אפלבוים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 9824-07-18 מדינת ישראל נ' אפלבוים
לפני כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא

בעניין: מדינת ישראל
ע"י עו"ד יונתן יודיץ ועו"ד שירלי אוהיון
משטרת ישראל - תביעות י-ם

המאשימה

נגד

איל אפלבוים

ע"י ב"כ עו"ד אביחי חג'בי

הנאשם

הכרעת דין

- (1) כנגד הנאשם הוגש כתב אישום שמייחס לו ביצוע איומים, עבירה לפי סעיף 192 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין").
- (2) לפי האישום, ביום 3.5.2018, סמוך לשעה 01:20 במושב עמינדב (להלן: "המושב" או "המקום"), איום הנאשם בהתנהגותו בפגיעה שלא כדין בגופו ובחירותו של מר אופיר חייט (להלן: "אופיר"), וזאת בכוונה להפחידו או להקניטו. באותן הנסיבות, המתלונן יצא מבילוי אצל חבר במקום והבחין כי מספר רכבים חוסמים את רכבו ולא היה יכול לצאת מהמקום. המתלונן צפר מספר פעמים, בתקווה שאחד מבעלי הרכבים החוסמים יצא להזיז את רכבו. הנאשם שמע את הצפירה, יצא עם אקדח שלוף (להלן: "הנשק" או "האקדח") לכיוונו של המתלונן וחבריו, תוך כדי שצועק למה אתם מפריעים לי באמצע לילה. כשהבחינו המתלונן וחבריו בנאשם שמחזיק אקדח בידו, ברחו מהמקום והודיעו למשטרה.
- (3) בדיון מיום 14.2.2021 השיב הנאשם על האישום. הנאשם לא הכחיש כי היה במקום וכי החזיק נשק; לדידו - מפי בא-כוחו - "לא שלף אותו ולא איום כלל על המתלוננים". עוד לפי תשובתו, התנהגותו אותו לילה לא הייתה חריגה.

ראיות הצדדים

- (4) מטעם המאשימה העידו המתלונן אופיר ושני חבריו, מר ע' גולן ומר מ' כהן (להלן בהתאמה: "עומר" ו-

"מוטי"). כמו כן, העידו שני המאבטחים - שאינם שוטרים - אשר נדרשו לגשת למקום פעמיים אותו לילה, מר פאיז אלעאודאד וגב' ספיר יעקב (להלן בהתאמה: "פאיז" ו-"ספיר" ולנוחיות יכוננו גם: "המאבטחים") וכן העיד השוטר אמיר אוהלי (להלן: "אמיר"). לבקשת המאשימה הוגשה הודעת עומר במשטרה (מיום 3.5.2018 בשעה 03:36) לפי סעיף 10א בפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (מוצג מא/1). כן הוגשה הודעת הנאשם במשטרה (מיום 3.5.2018 בשעה 04:53 - מוצג מא/2).

(5) מטעם ההגנה העיד הנאשם ומר ח' כהן שמתגורר גם הוא ביישוב הנדון (להלן: "חנוך"). עוד מטעם ההגנה הוגשו שרטוט שצייר אופיר בעדותו (מוצג נ/1), הודעת ספיר במשטרה (מיום 7.5.2018 בשעה 05:56) הוגשה כראיה לעצם אמירת הדברים אך לא לאמיתות תוכנה - מוצג נ/2, וכן שרטוט נוסף (מוצג נ/3) שנעשה על-ידי הנאשם על-גבי מוצג נ/1.

עיקרי עדויות אופיר, עומר ומוטי

(6) אופיר: הוא המתלונן, תושב המושב ועובד באבטחה מזה כ-15 שנים. אין היכרות בינו לבין הנאשם. בליל האירוע שהה עם חבריו עומר ומוטי במסיבה אצל חבר שלהם. אותו לילה חל ל"ג בעומר. כשיצאו מהמסיבה, גילו כי שני רכבים חסמו את רכבו. די בהזזת אחד מהם כדי לשחרר את רכבו. אופיר וחבריו ניסו באמצעות שכנים לאתר בעל רכב מסוג סקודה. אופיר התקשר למשטרה כדי שתסייע לו. המאבטחים הגיעו אך נוכחותם לא סייעה. הציעו להם מונית, אך אופיר סירב מאחר והיה אמור להתייצב בעבודה בעוד מספר שעות. לאחר שביקש את רשות המאבטחים לצפור, הם הלכו והוא צפר ברכב בצפירות עדינות. בתוך החשיכה הוא הבחין כי מישהו יוצא מביתו לכיוונם. מדובר בנאשם שהתקרב אליו אך פתאום גילה שהוא מכווין אקדח לראשו. אופיר נבהל וניסה להרגיעו ולהסביר לו כי מדובר ברכב חוסם. עומר שעמד מאחוריו הבחין בזאת אך מוטי ספק אם ראה דבר מאחר ועמד מאחור. הנאשם התלונן על הרעש, אמר כי לא מעניין אותו רכבים ובכל מקרה הרכב החוסם לא שלו. תוך כדי השיחה הוא שוב נופף באקדח. לאחר מכן הוא שב לביתו. הנאשם וחבריו המפוחדים התרחקו וקראו למשטרה. המאבטחים הגיעו שוב.

(7) עומר: גם הוא תושב המושב. בליל האירוע, שהה עם חבריו אופיר ומוטי במסיבת אירוסים שהתקיימה אצל חבר אחר. כשיצאו הם מצאו כי רכבם חסום. כי אז התחיל דין ודברים עם הנאשם ואז הגיעו "ניידות ומשטרות". לדברי העד הוא אינו זוכר "חלק גדול" מהאירוע. העד אישר כי מסר הודעה במשטרה וכי כל שמסר בה הם דברי אמת. נוכח תשובותיו הרבות לפיהן לא זכר פרטים, ההודעה במשטרה הוגשה במסגרת סעיף 10א בפקודת הראיות (ע' 79). בניגוד לעדות אופיר, עומר הכחיש כי נפגש עמו ערב הדיון.

(8) מוטי: בן 43. תושב המושב. העיד כי הוא עומד מאחורי כל מה שמסר במשטרה אך אינו זוכר בעדות במשפט "בפרטי פרטים" את מה שהתרחש. בליל האירוע, היה במסיבה אצל בן דודו. לאחר שיצאו הוא וחבריו, מצאו כי רכבם חסום על-ידי רכב אחר. ניסו לאתר את בעלי הרכב אך ללא צלחה. הזמינו משטרה וגם זה לא הצליח. אופיר ביקש מהשוטרים להישאר על מנת שיוכל לצפור ולא יהיה "בלגן" אך השוטרים הלכו. הוא צפר. כי אז יצא הנאשם והוא דיבר בתנועות ידיים. מוטי עמד מרחוק כאשר פנס רחוב סנור אותו והיה עץ שהסתיר כך

שלא ראה טוב את ההתרחשויות בין אופיר לנאשם. המרחק בין הנאשם לאופיר היה כשני מטרים. בשלב מסוים הבחין העד כי הנאשם מחזיק אקדח ביד, וכי אז הוא (העד) הלך צעד או שניים אחורנית. הוא העיד כי קצת חשש. הוא זוכר כי שמע את הנאשם אומר "יש פה ילדים" ו-"משהו פורצים, שיש פריצות". העד העיד כי לו היה רואה הכוונת אקדח לראש, היה זוכר זאת. הוא אישר גם כי הוא מסר עדות במשטרה בשלב מאוחר יותר לאחר האירוע, וכי שוחח עם חבריו לפני עדותו במשטרה.

עיקרי עדויות פאיז, ספיר ואמיר

(9) פאיז: במועד הרלבנטי לאירוע, הוא היה מאבטח במושב "אורה". ביום האירוע, עם שותפתו ספיר (שהייתה אחראית על "עמינדב"), קיבלו דיווח ממוקד 403 (או 43) בדבר רעש ברחוב השקד. ניגשו לשם ומצאו שלושה בחורים עם רכב חסום וצופרים כדי לאתר את בעל הרכב החוסם. פאיז ניסה ליצור קשר עם בעליו של הרכב החוסם אך ללא הצלחה. הוא הציע לבחורים להתפנות במונית אך הם סירבו. המאבטחים הלכו. לאחר מכן, נתקבל עוד דיווח מהמוקד אך הפעם בגין איומים. הם שבו למקום ומצאו את אותם בחורים כאשר היו מפוחדים. הם סיפרו להם כי הנאשם איים עליהם באקדח. המאבטחים (שהיו לבושים בלבוש אזרחי עם רכב מג"ב) ניגשו לביתו של הנאשם. ספיר דפקה בדלת ופאיז היה במרחק קצר מאחוריה. הנאשם פתח את הדלת כשהוא מחזיק בידו נשק צמוד לגופו עם הקנה מטה. הוא הסביר להם שיש הרבה גנבים בחוץ והוא מחזיק באקדח כהגנה עצמית. ספיר לקחה את האקדח מהנאשם עד הגעת המשטרה (השוטר אמיר). העד אישר כי היו מקרי פריצות במושב. הוא לא רשם דו"ח פעולה. הנאשם מסר להם שהרכב החוסם הוא של השכן.

(10) ספיר: במועד הרלבנטי לאירוע, היא הייתה מאבטחת עם פאיז. בחקירתה הראשית העידה כי בליל האירוע התקבל דיווח מהמוקד על איומים בנשק. המאבטחים ניגשו למקום ושם מצאו את הבחורים. הם היו מפוחדים והסתתרו מאחורי "איזה שער של בית". הם סיפרו כי הנאשם כיוון אקדח אל עבר ראשו של אחד מהם, והצביעו על ביתו של הנאשם. ספיר ופאיז ניגשו לבית. ספיר דפקה על הדלת והנאשם פתח כשהוא מחזיק אקדח צמוד לגופו ומופנה לרצפה. הנאשם היה "טיפה" עצבני וטען, כי הבחורים עשו "ממש" רעש והוא ביקש שקט. ספיר לקחה את הנשק מהנאשם. הוא שיתף פעולה ולא איים או הפחיד אותה. בחקירתה הנגדית היא נזכרה כי לפני כן, בשל קריאה מהמוקד בדבר רעש, המאבטחים היו במקום ופגשו את אופיר וחבריו שטענו כי רכב חוסם את רכבם. העדה רשמה דו"ח פעולה בכתב יד. אינה זוכרת כי מסרה הודעה במשטרה. העדה אישרה כי לא רשמה קודם לעדותה שהמתלונן וחבריו היו מפוחדים והסתתרו מאחורי שער סורגים.

(11) השוטר אמיר: בזמן האירוע היה שוטר סיור בתחנת מוריה. אותו לילה, קיבל דיווח בדבר חסימת רכב. לא הספיק עם שותפו למשמרת להגיע לשם ובכל מקרה המאבטחים הקדימו אותם. לאחר מכן, התקבלה קריאה "מאותו מודיע" בדבר איומים בנשק. הוא ניגש למקום ופגש שם את אופיר וחבריו ואת המאבטחים. הם סיפרו לו כי לאחר מספר צפירות, יצא הנאשם וכיוון אקדח אליהם. השוטר נטל את האקדח (מסוג "גלוק"). הנאשם מסר לו כי שמע צעקות חריגות אך לא ידע מה מתרחש בחוץ. הוא אישר לפניו כי יצא עם אקדח אך לא כיוון אותו או נופף בו כלפי אף אחד. הנאשם שיתף פעולה, לא התלהם ולא התחמק. מעדותו ניתן להבין כי המעמד לא היה נוח למוטי נוכח השכנות שלו עם הנאשם.

עיקרי עדויות חנוך והנאשם

(12) חנוך: תושב המושב. גימלאי משטרה. בתפקידו האחרון שימש כקצין בכיר. העד תיאר את מיקומו הגיאוגרפי של המושב שהופך אותו כמעבר לפועלים ולעתים שוהים בלתי חוקיים. המקום מועד למעשי פריצות וגניבות, שלעיתים עלולים להתפתח לאירועים אלימים ולפגיעות בגוף. המקום לא מאובטח הרמטית ולכן במקרים מסוימים מוכנסים צוותי בילוש סמויים לצד האבטחה היישובית הרגילה. העד עצמו היה קורבן לאירוע פגיעה ברכוש. הוא העיד על מקרים קשים שהתרחשו במושב. לפי העד, רעש קיצוני בשעת לילה זה אירוע חריג ומחשיד ולכן התנהגותו של הנאשם שיצא מביתו הממוקם צדדית למושב, עם אקדח שלוף, אינה התנהגות חריגה וכי באותן הנסיבות הוא היה נוהג כמוהו להגנה עצמית.

(13) הנאשם: קבלן בניין. בסוף שנות ה-50 לחייו. הוא מחזיק בנשק קרוב ל-15 שנים ללא כל תלונות או רבב. הנאשם תיאר את המושב שבו הוא מתגורר ואשר ממוקם סמוך לקו התפר. בשל כך, הוא מועד לאירועי פריצות וגניבות רבים. בליל האירוע, בשעת חצות, נשמעו צפירות חריגות מחוץ לבית "צרחות אימים. צרחו וצפצפו... זה היה ככה... היו צרחות, צרחות כאילו של משהו מסוכן". הנאשם הרגיש מציאות של סכנת חיים. הצרחות הביאו את כל בני הבית להתעורר. כי אז, נטל את אקדחו ויצא החוצה בפיג'מה מתוך מחשבה שמישהו בסכנת חיים וזקוק לעזרה. הוא העיד כי אין חלונות מביתו שפונים לכיוון הצעקות וגם בחוץ יש גדר חיה מסתירה. ביציאתו מהבית, החזיק בנשק צמוד לגופו מטה.

(14) כשהתקרב לבחורים ושמע את צעקותיהם, הבין הנאשם שזה עניין של חניה. כל הזמן אמרו "סקודה, סקודה". הוא גער בהם מדוע הם צועקים, מפריעים ומלחיצים את השכנים. לאחר מכן הוא וידא שהרכבים שלו ושל אשתו אינם הרכבים החוסמים. לא היה ניתן לנהל עמם שיחה אך הבין כי לא מדובר ב"עבריינים". לכן הוא חזר לביתו. לאחר זמן קצר, הגיעו המאבטחים שדפקו בדלת. הנאשם נלחץ מאחר וסבר שזה המתלוננים ולכן החזיק את האקדח בידו. המאבטחים ביקשו ממנו את האקדח והרישיון שלו, והוא מסר להם את אלה כבקשתם. הנאשם העיד על עצמו כאיש מנוסה שעבר סיטואציות מורכבות ולא מאבד עשתונות. הוא מעריך כי המתלון וחבריו העלילו עליו סיפור כזב מאחר וסברו כי הרכב החוסם הוא שלו וכעסו על כך שהוא שב הביתה מבלי שיעזור להם.

תמצית סיכומי הצדדים

(15) המאשימה טוענת בסיכומיה, בין השאר ובעיקר, כי עדויות עדי התביעה היו מהימנות ועל בסיס החומר הראייתי שהוצג הוכחה אשמת הנאשם. לא הייתה היכרות מוקדמת בין המתלון לבין הנאשם, כך גם לא הייתה היכרות כזו בינו לבין המאבטחים. גרסת הנאשם התפתחה בהתאם להבנתו את חומרת מעשיו והסתבכות בפלילים. גרסתו רוויית סתירות, זאת לעומת גרסאות המאבטחים והמתלון שעבר אירוע טראומטי. חבריו של המתלון, עומר ומוטי, הם תושבי המושב ומכאן חוסר הנוחות והנעימות במעמד מתן העדויות שלהם בבית המשפט, דבר שבא לידי ביטוי בכך ששכחו פרטים רבים. מעדות הנאשם עולה כי הוא לא פעל להבין את הסיטואציה ולסייע בהצלת חיים, אלא שעט לעבר מקור הרעש, כשהוא אווז בנשק ובאותם רגעים הוא פעל

מתוך כעס רב ששלט בו.

(16) ההגנה טוענת בסיכומיה, בין השאר ובעיקר, כי יש לזכות את הנאשם מאחר ולא הוכחה אשמתו מעל לכל ספק סביר. לא הוכח כי הנאשם כיוון את אקדחו אל עבר המתלונן, שהעליל עליו סיפור שקרי מתוך גחמה אישית. עדות המתלונן, לצד יתר עדויות עדי התביעה, היו רוויות סתירות משמעותיות שמחזקות את המסקנה לפיה תיאור המתלונן, בלשון המעטה, אינו משקף את המציאות ואת מה שהתרחש בפועל. עדויות המתלונן וחבריו, במשטרה ובבית המשפט, הן מזהמות נוכח המפגשים או השיחות הקודמות שהיו ביניהם. הנאשם לא הרחיק את עצמו מן האירוע, הן בזמן הן במקום. הוא מסר גרסה אחת ברורה וחד-משמעית לפיה יצא עם הנשק כשהוא צמוד לגופו, וכן לא איים ולא הייתה בכוונתו לאיים על מאן דהוא וכי לא כיוון אותו לראשו של המתלונן ובכלל. הוא יצא עם אקדחו רק מאחר וחשש כי מדובר באירוע חריג ומתוך חשש שמדובר באירוע מסכן חיים. מכאן, לא הוכחה עבירת האיומים.

לחילופין, חל הסייג של טעות במצב הדברים זאת מאחר וסבר כי התרחש אירוע מסכן חיים. המושב נמצא על קו התפר, ללא גדר או סגירה הרמטית, ולכן מתרחשים אירועים ביטחוניים רבים. לפיכך, נהג הנאשם כפי שנהג, בצורה לא חריגה, זאת בהתחשב בנסיבות. היציאה עם הנשק בנסיבות העניין, אינה מעשה בלתי סביר ואין בה כשלעצמה כדי להוכיח שהנאשם ניסה והתכוון לאיים על המתלונן וחבריו.

דין והכרעה

(17) לאחר שבחנתי את חומר הראיות, התרשמתי מעדויות העדים וכן נתתי את דעתי לטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה לפיה המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו באישום. עוד כפי שיפורט בהמשך, לא מצאתי לקבל את הטענה החלופית של ההגנה בדבר תחולת הסייג שבסעיף 34(ב) בחוק העונשין ואשר עניינו טעות במצב דברים.

עבירת האיומים - תשתית נורמטיבית

(18) לפי עבירת האיומים בסעיף 192 בחוק העונשין: "המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

(19) ברע"פ 2038/04 שמואל לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96, 106 (2006) (להלן: "עניין לם"), נקבע בין היתר כלהלן:

"על פי סעיף 192 לחוק העונשין, אין נדרשת תוצאה של פגיעה בפועל בערכים המוגנים כדי שתתקיים עבירת האיומים. לשם אכיפת האיסור שנקבע בעבירה אין נדרש להוכיח כי האיום אכן השיג את מטרתו של המאיים וכי ההפחדה או ההקנטה התממשה. די בפעולת האיום עצמה, אם

עמוד 5

בוצעה מתוך כוונה להפחיד או להקניט, כדי להיות עבירה של איומים. מדובר אפוא בעבירה שהיא מסוג העבירות ההתנהגותיות, ואין מדובר בעבירה תוצאתית. זאת ועוד, מדובר בעבירה שהמחשבה הפלילית הנלווית אליה כוללת יסוד של "מחשבה פלילית מיוחדת"...

[ראו גם: ע"פ 103/88 משה ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373 (1989)]

(20) היסוד העובדתי של העבירה הנדונה כולל רכיב התנהגותי ורכיב נסיבתי והם שניהם מהווים יחד את מכלול ההתנהגות האסורה (עניין למ לעיל, 107). הרכיב ההתנהגותי אף הוא מורכב משני נדבכים: המעשה הפיזי של ביצוע האיום (דרך הביטוי), וגם מתוכן האיום (הביטוי עצמו). גם כן הרכיב הנסיבתי מושתת על שני נדבכים: רכיב ("שלא כדין") הנדרש בעבירה, וגם הדרישה לעניין מיהות המאויים ("על אדם") [רע"פ 8736/15 זילפה צוברי בר נ' מדינת ישראל (17.1.2018)].

(21) אשר ליסוד הנפשי של העבירה, נקבע בעניין למ לעיל (ע' 124), כלהלן:

"כאמור, בעבירת האיומים המונח "בכוונה" אינו מכון לרכיב תוצאתי, ונראה כי משמעותו הנכונה, מבין השתיים האפשריות לפי סעיף 90א, היא "במטרה". אין לנו צורך להידרש בענייננו להבחנה המורכבת בין "מניע" ל"מטרה", שכן אשר לעבירת האיומים ברי כי היא מבוצעת מתוך שאיפה להשיג את ההפחדה או ההקנטה, וזוהי המטרה הניצבת לנגד עיניו של המאיים בהשמיעו את דבר האיום"

ובהמשך, נקבע לעניין החלת הלכת הצפיות על היסוד הנפשי (ע' 128):

"ניתן אפוא לסכם ולקבוע כי על היסוד הנפשי של הכוונה להפחיד או להקניט הקבוע בעבירת האיומים חלה הלכת הצפיות. בהתקיים מודעות ברמת הסתברות גבוהה, עד כדי קרבה לוודאות, כי הביטוי המאיים עלול להפחיד או להקניט את קולט האיום - הוא המאיים - כי אז מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין"

(22) וביחס לשאלה כיצד בוחנים את התקיימות האיום, נפסק בע"פ 3779/94 משה חמדני נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(1) 408, 415 (1998), כי "יש לבחון את התקיימותו של האיום לפי אמת-מידה אובייקטיבית, היינו אם יש בדברים כדי להטיל אימה בלבו של אדם רגיל מן היישוב בנסיבותיו של האדם שנגדו הופנה האיום".

מהתם להכא

(23) ממכלול התמונה הראייתית המצטיירת, עולה כי ביום 3.5.2018, כשעה לאחר חצות, סמוך לביתו של הנאשם, נחסם רכבו של אופיר על-ידי שני רכבים. הוא צפר מספר פעמים כדי לאתר את אחד מבעלי הרכבים. לפני המפגש בין אופיר וחבריו עם הנאשם, הגיעו המאבטחים פאיז וספיר למקום, פגשו אותם ועזבו לאחר זמן קצר. המאבטחים היו בלבוש אזרחי (סיור אבטחה יישובי) אך ברכב של מג"ב. זמן מה לאחר שעזבו, יצא הנאשם

מביתו רגלית לכיוון המתלונן וחבריו. בינו לבין אופיר התנהל שיג ושיח קצר כאשר הנאשם מחזיק בידו הימנית נשק שלוף (חשוף ללא נרתיק). לאחר השיחה שב הנאשם על עקבותיו לביתו והמתלוננים קראו למשטרה. פאיז וספיר חזרו למקום. פגשו את המתלונן וחבריו ולאחר מכן פגשו את הנאשם בפתח ביתו לאחר שדפקו על הדלת והוא פתח להם, כשעודנו מחזיק את האקדח צמוד לגופו עם הקנה מטה (עדות פאיז: ש' 16). הם לקחו ממנו את האקדח. לאחריהם הגיעה משטרה (כחולה) שערכה את הנאשם לחקירה.

(24) הצדדים חלוקים ביניהם, בין השאר ובעיקר, בנסיבות סביב השיחה שהתנהלה בין הנאשם לבין אופיר, בפרט בשאלה האם הנאשם איים על המתלונן. כמובן, הועלו טענות הדדיות, בעיקר מצד ההגנה ביחס למהימנות העדים, הן לנסיבות שקדמו לשיחה זו הן לאחריה.

(25) מסקנתי לעיל מתבססת על שני נדבכים מרכזיים: הראשון - עדות אופיר והחזוקים לה ביתר חומר הראיות; השני - קשיים ממשיים בגרסת ההגנה.

עדות אופיר והחזוקים לה

(26) עדות אופיר לפניי הותירה רושם אמין. העדות הייתה קוהרנטית, עקבית, נהירה ולא מסורבלת. לגרסתו קיימים חיזוקים רבים בחומר הראיות, שיש בהם, ביחד ולחוד, לחזק את אמינותה. לפי גרסת אופיר, כאמור, לאחר שבילה עם עומר ומוטי במסיבה, יצאו וגילו כי רכבו חסום על-ידי שני רכבים באופן זה שדי אם אחד מהם ייצא, יוכל לשחרר את החסימה. לדבריו, הוא שאל שכנים ולא ידעו לסייע. אז הוא התקשר למשטרה והמאבטחים הגיעו. אלה לא הצליחו לסייע מכיוון שבעל הרכב אינו עונה לטלפון. הציעו לו לנסוע במונית אך הוא סירב. לאחר שהם עזבו את המקום, הוא צפר מספר פעמים ברכב זאת לאחר שביקש את רשותם קודם לכן, וכי אז יצא הנאשם מביתו לכיוונו ולפי תיאורו: "ואני רואה צללית יוצאת מרחוק ולאט לאט היא מתקדמת, מתקדמת, מתקדמת, ואז אני מתחיל לראות, עכשיו - נגיד את זה בסוף הזה - אני מתחיל לראות מישהו יוצא אלי, עם נשק בידו, מגיע למרחק של מטר, חצי מטר, מטר ממני, כאילו בצורה כזו, ואני קולט שיש רק איזה 0.22 - 0.22 זה קוטר הכדור - "גלוק" ברג... ביד, מכוון לי לראש" (ש' 17-20, ע' 24).

(27) אופיר העיד גם: "אני לא יודע אם אתה אדוני השופט איכשהו פעם אחת הכווינו לך אקדח לפרצוף, שוק, שוק, קיפאון, אני ישר מתעשת, אני אומר לו "אדוני, אדוני, להוריד את הנשק, הלו, בלי נשק" (ש' 20-22, ע' 24). עוד העיד העד, כי עומר ומוטי שהיו מאחוריו כאשר "השלישי לא הבחין כל כך במה הוא רואה והשני איכשהו שם לב הם קפאו, קפאו" (ש' 26-27, ע' 24). לדבריו, הנאשם היה נסער (שק 29, ע' 24). אופיר תיאר כי עת אמר לנאשם שהם מחפשים את בעל הרכב החוסם וכי קודם לכן הגיעה ניידת, השיב לו הנאשם שזה אינו מעניין אותו וכי "יש פה מפוקפקים וזה", והתחיל שוב לנופף בידו עם הנשק. כי אז הוא וחבריו התרחקו, וכלשונו "נסנו אחורה" (ש' 6, ע' 25) וכל זאת כאשר האצבע של הנאשם בתוך הטריגר של האקדח (ע' 26).

(28) העד, בתיאורו את ההתרחשויות בדיון לפניי, במיוחד הבעות הגוף ואופן הצגת תחושותיו במהלך עדותו,

בפרט האופן שבו תיאר את הבהלה והפחד שאחזו בו עת הבחין בקנה האקדח שמופנה לראשו שעה שזה היה סמוך אליו ממש - הותירו רושם אמין. עדותו הייתה ברורה.

(29) עדויות חבריו עומר ומוטי לעומת זאת, לא היו נהירות מספיק (בלשון המעטה), ואף ניתן היה להתרשם כי ביחס לחלקים מסוימים בעדויותיהם, שהם חלקים מרכזיים דווקא בתיאור האירוע מושא האישום, הם לא זכרו או הסתייגו, זאת לעומת פרטים פריפריאליים אחרים שחיזקו את גרעין גרסת המתלונן, הכל כפי שיפורט בהמשך. לצד זאת אציין בהקשר זה, כי נוכח העובדה שהתבררה בעדויות ולפיה לשני העדים האמורים הייתה זיקה מובהקת למושב נכון למועדי עדותם במשפט, כפי שטוענת לכך המאשימה בסיכומיה (ע' 5), לא מן הנמנע כי מצב זה יצר חוסר נעימות במתן העדות. התברר בדיונים כי עומר (ש' 29-30, ע' 91) וגם מוטי (ש' 14-15, ע' 18) היו תושבי המושב במעמד מסירת עדויותיהם במשפט. יש לציין גם המתלונן הוא תושב שם (ע' 30). האמור מקבל משנה תוקף לנוכח דברי עד ההגנה, חנוך, שלפיהם "כולם חברים במושב" (ש' 14, ע' 129). כמו כן, נראה כי קיימת אינדיקציה לחוסר הנעימות האמור, זאת כעולה מעדות השוטר אמיר לפיה בליל האירוע, כשהבחין מוטי שהנאשם ראה כי השוטרים משוחחים עמו (עם מוטי) "והוא כנראה הם שכנים והוא לא רצה שהם יזהו אחד את השני" ביקש מוטי כי יכנס לבית והשוטר אישר לו זאת (ש' 12-15, ע' 118).

(30) מי הודיע למשטרה בפעם הראשונה: תחילה לעניין גרסת המתלונן לפיה הוא זה אשר התקשר למשטרה כדי לסייע לו באיתור בעל הרכב החוסם, קיימים לה חיזוקים בעדות השוטר אמיר, בדברי עומר במשטרה (ש' 5 במוצג מא/1) ובעדות מוטי במשפט (ש' 2, ע' 40). אכן, פאיז העיד כי המפגש הראשון שלו עם החבורה היה לאחר שקיבלו המאבטחים קריאה בדבר רעש במקום (ש' 27-32, ע' 14; ראו גם עדות ספיר: ע' 99). אם כן, האם אופיר הוא זה שהתקשר למשטרה או שמא המאבטחים הגיעו נוכח רעש. אינני מוצא כל סתירה ממשית בנושא זה מן הטעם שאופיר וחבריו הודיעו כי התקשרו למשטרה, בעוד המאבטחים העידו כי קיבלו את ההודעה מהמוקד "43" (ע' 14), כך שתיתכן דיסאינפורמציה בין המעביר לנעבר בגופים אלה. פאיז העיד כי הם נתבקשו לגשת למקום "תלכו תבדקו אם יש רעש או אין רעש", כדאי לבוא לשם או לא כדאי" (ש' 27, ע' 14), כך שלא ניתן לקבוע כמצא כי אכן היה קיים רעש שנגרם על-ידי אופיר וחבריו לפני הגעת המאבטחים בפעם הראשונה.

(31) בכל אופן, חיזוק לגרסת אופיר נמצא בעדות האובייקטיבית של השוטר אמיר, שלדבריו אותו לילה, עת היה בסויר, קיבל דיווח על אירוע חסימת מעבר וכי מאבטחים של "אורה" ו"עמינדב" הקדימו אותו לשם מתוך ניסיון לאתר את בעל הרכב. בטרם הוא הספיק להגיע לשם, התקבלה קריאה נוספת "מאותו מודיע" לפיו "מישהו יצא אליהם וכיוון נשק לכיוונם" (ש' 6-16, ע' 115). גם ביחס לעדות השוטר אמיר, לא מצאתי בה בקיעים; אדרבא, התרשמתי מעדות מאוזנת והגונה שלא משחירה את פני הנאשם. כך למשל הוא תיאר את מה שמסר לו הנאשם באותו מעמד, כי יצא למשמע צעקות ורעש חריג וכי לא כיוון או נופף באקדח אל עבר מישהו (ע' 115 וע' 123), וכי הנאשם שיתף פעולה ולא התלהם (ש' 27, ע' 118).

(32) יוצא אפוא, כי אופיר הוא זה שהזמין את המשטרה בפעם הראשונה, ולא הוכח שהמאבטחים הגיעו בשל רעש שיצרו אופיר ורעייו. בהקשר זה, כפי שניכר מעדות אופיר (ש' 6, ע' 24), וכן מדברי עומר במשטרה (ש' 7 במוצג מא/1) ומעדות מוטי לפני (ש' 29-33, ע' 19), נושא הצפופים והצפירות בלילה לאיתור בעל הרכב

החוסם, הטריד גם אותם עצמם ולכן ביקשו את רשות המאבטחים לצפור. כך או כך, הן מעדות אופיר (ש' 3, ע' 24) הן מעדות פאיז (ש' 5, ע' 15), האחרון הציע לראשון לנסוע במונית משלא היה ניתן להשיג את בעל הרכב החוסם אך זה סירב. פרט זה גם הוא מחזק את אמינות הגרסה של המתלונן.

(33) הטענה בדבר הכוונת הנשק לראש: אופיר העיד לפני כי במפגש הראשוני בין השניים, הנאשם כיוון את האקדח לראשו (ש' 20, ע' 24), ובהמשך תיאר: "לא מרכז מסה לא גפיים, ראש" (ש' 21, ע' 25). הוא הדגים יד ימין מושטת, מתוחה (ש' 19, ע' 25). לעדות זו קיימים חיזוקים משש זוויות שונות:

(34) ראשית: לפי עדות פאיז (שהוא וספיר היו הראשונים שפגשו את אופיר וחבריו בפעם השנייה), הם סיפרו לו כי מישו אים עליהם בנשק (ש' 31-32, ע' 1), ולדבריו: "שמש... מרחב משתי מטר בן אדם כיוון להם את הנשק על הראש" (ש' 11-12, ע' 12). עדותו של פאיז במשפט, להתרשמותי, הייתה מהימנה. לא רק שלא הוכח כי היו בה סתירות, כל שכן סתירות משמעותיות, אלא גם היא, כעדות אופיר, הייתה קוהרנטית ופשוטה. לא הוכח קיומה של היכרות מוקדמת בינו לבין מי מהמעורבים, לרבות הנאשם. יותר מזה, לא התרשמתי כי הוא ניסה להאדיר או להגזים בתיאוריו זולת מה שראו עיניו ושמעו אוזניו, בין לטובת צד זה ובין לרעת הצד האחר. כך למשל (וכאינדיקציה להגינות העד כמשתקף מעדותו), הוא אישר כי עת פתח הנאשם את דלת ביתו למאבטחים, הוא (הנאשם) לא יכל לזהות מקודם שהם מאבטחים או שוטרים שכן "אין חלון מול הכביש" (ש' 9-10, ע' 18); הנאשם לא אים עליו או על ספיר ואף היה נחמד אליהם; "לא עשה כלום" (ש' 17, ע' 18) ומילא אחר כל מה שביקשה ממנו ספיר (ש' 23, ע' 18).

(35) שנית: ספיר העידה לפני כי גם לה מסרו אופיר וחבריו בשטח שהמאיים בנשק "כיוון אותו לראש של אחד מהם" (ש' 31, ע' 93). היא העידה גם, כי אופיר סיפר שהנאשם כיוון את האקדח לראש שלו (ש' 11-15, ע' 108). גם ביחס לעדות ספיר, כמכלול, לא מצאתי לפקפק. אדרבא, העובדה לפיה שכחה העדה לספר עוד במסגרת החקירה הראשית כי בליל האירוע היא ופאיז פגשו את אופיר וחבריו עקב רעש וחסית רכב (ע' 99), וגם משנראה כי לא זכרה היא מסרה הודעה במשטרה אלא רק רשמה את הדברים בכתב יד (ע' 102-103) - הגם שקיימת לכאורה הודעה שלה במשטרה, שהוגשה כראיה לעצם אמירת הדברים אך לא לאמיתות תוכנה (מוצג נ/2) - מחזקת בעיני את מהימנות הגרסה ולעובדה לפיה העדה, בהיותה עדה אובייקטיבית שאין לה היכרות עם מי מהמעורבים, לא נראה כי ניסתה לשנן דברים אלא התמקדה באירוע המשמעותי שנחרת לה בזיכרון, הוא אירוע האיום באמצעות נשק.

(36) שלישית: עדות עומר במשטרה (מוצג מא/1) שניתנה כשעתיים לאחר האירוע. שם הוא תיאר כי הנאשם כיוון את הנשק ישירות לאופיר, לאזור מרכז המסה (ש' 31-36). אכן, אופיר העיד כאמור, כי הנאשם כיוון לראשו. ההגנה מצביעה על סתירה לכאורה בין דברי עומר במשטרה לבין תיאור הנאשם במשפט. ברם, לא כך אני רואה את הדברים. בין אם ההכוונה של הנשק על-ידי הנאשם הייתה לראש או למסת הגוף, למעשה מדובר בפעולה של מתיחת זרוע היד באופן ישיר (אופקי לקרקע), תוך אחזקת אקדח, וזה מהווה איום מפורש לכיוון פלג הגוף העליון. החשוב לענייננו, אין מחלוקת כי עומר עמד מאחורי אופיר, זאת גם לפי השרטוט של הנאשם (מוצג נ/3). מכאן, אין זה בלתי נמנע שמזווית הראייה של עומר, לצד החשיכה שהייתה, הוא ראה את ההכוונה לכיוון מסת

הגוף ולא לראש. לפי כל העדויות, אופיר הוא הדמות שהייתה קרובה ביותר פיזית למיקום הנאשם.

(37) כאמור, וכפי שהיה ניתן להתרשם מעדות עומר בדיון לפני, הוא המעיט בתיאור העובדות כפי שהתרחשו אותו לילה. בחלק נכבד מהשאלות הוא השיב כי אינו זוכר. זאת בהשוואה לעדותו במשטרה. לצד זאת, הוא העיד כי כל אשר מסר במשטרה הוא אמת (ש' 25, ע' 74; ראו גם: ע' 82 ו-89-90). בנסיבות אלו, נעתרתי לבקשת המאשימה להגיש את הודעתו לפי סעיף 10א בפקודת הראיות. בעדותו לפני הוא סתר כביכול את דברי אופיר לפיהם הוא נפגש עמו ערב הדיון ואף צפו במשחק כדורגל (ע' 32). עומר העיד כי אינו זוכר מפגש ביניהם ערב הדיון (ש' 21-22, ע' 82). ברם, מיד לאחר מכן, ובזיקה לעדות אופיר שהסביר כי לא הגיעו יחד לדיון מאחר והוא (אופיר) הסיע את חברתו למקום מסויים (ש' 16-17, ע' 32), עומר - וככל הנראה בלי משים - אישר כי שמע משהו כזה (ש' 4, ע' 83). תשובה זו של העד יש בה בעיני לחזק את אמינות הגרסה של אופיר שלא הסתיר את המפגש עם עומר ערב הדיון.

(38) רביעית: לפי חומר הראיות, הנשק שהחזיק הנאשם הוא אקדח מסוג "גלוק" בקוטר כדור 0.26. אופיר בעדותו העיד כי הבחין באקדח "גלוק" או "ברטה" 0.22 "ביד, מכוון לי לראש" (ש' 19-20, ע' 24; ש' 29-32, ע' 70). השוני בקוטר הכדור אינו מכרסם מאמינות העדות לפיה הנאשם החזיק באקדח מהסוג המוזכר, והמתלונן זיהה את סוג הנשק כמעט באופן מדויק. יש באמור חיזוק ממשי לגרסתו לפיה הנאשם היה סמוך אליו ממש כאשר הכווין את האקדח אליו באופן זה שהצליח להבחין בסוג ובקוטר הקליע. יותר מזה, גם בהנחה שהנאשם (כגרסתו) לא הכווין בכלל את הנשק לראש של המתלונן, העובדה לפיה זה יכל להבחין בסוג הנשק באותן הנסיבות, וכן בקוטר הקליע שהוא קרוב להיות מדויק, מעידה על כך שלכל הפחות הנאשם חשף באופן מובהק ונופף בנשק השלופ אל עבר המתלונן.

(39) חמישית: מעדות השוטר אמיר, אותו לילה, לאחר שהתקבלה הקריאה במשטרה מהמודיע (אופיר) בדבר חסימת רכב, מאותו מודיע התקבלה קריאה נוספת לפיה "מישהו יצא אליהם וכיוון נשק לכיוונם" (ש' 10, ע' 115). בהגיעו הוא תחקר את אופיר שמסר לו כי יצא לעברם אדם "שכיוון את האקדח אליהם" (ש' 13, ע' 115).

(40) שיטית: מוטי העיד לפני כי הבחין בנאשם מדבר עם הנשק ביד. לא הבחין שהנשק מכוון לאופיר, אחרת הוא היה זוכר זאת. מעדות מוטי (שאף היא התאפיינה במיעוט במסירת פרטים) עולה כי הנאשם, לכל הפחות, נופף בידו בנשק שלוף תוך כדי דיבור. לא מצאתי בעדות זו כדי לכרסם בעדות אופיר. אדרבא, יש בה חיזוק למה שמסר אופיר לפיו הוא (מוטי) היה הכי רחוק ממנו: "אני יודע שהשלישי לא הבחין כל כך במה שהוא רואה והשני עוד איכשהו שם לב, הם קפאו, קפאו" (ש' 26-27, ע' 24). מה גם שלפי עדות מוטי, הוא היה במרחק שבו אור מסנוור ועץ אף הסתירו מראה ברור למה שהתרחש בין הנאשם לבין אופיר (ש' 1-3, ע' 20), ובכל מקרה האינטראקציה הייתה בעיקר מול אופיר, ולגביו "הכי פחות" (ש' 1, ע' 27). בכל אופן, גם לפי מוטי היה חשש בלבו מהאירוע שכן ביחס לתיאור שמסר במשטרה; כאשר נשאל: "...אז תראה מה אתה אומר בשורה 8 - 'נהיינו יותר עדינים בדיבור, פחדנו שישתגע'. מה יש לך לומר על כך?", הוא השיב: "כן, זה הגיוני מה שכתוב כאן. כנראה שככה הרגשנו" (ש' 13-15, ע' 22).

- (41) מצבם של אופיר וחבריו מיד לאחר "האינטראקציה" עם הנאשם: אופיר העיד כי לאור מעשה הנאשם עת כיוון את האקדח לפרצופו, הוא פחד. הוא תיאר כי היה ב"שוק" "קיפאון" אך התעשת (ש' 21, ע' 24), חבריו "קפאו" (ש' 27, ע' 24) ואף השתמש בתיאור "נסנו אחורה" (ש' 6, ע' 25). אופיר העיד גם כי ביקש מיד מהנאשם "אדוני, אדוני, להוריד את הנשק, הלו, בלי נשק" (ש' 21-22, ע' 24). גם לעדות זו קיימים חיזוקים במקורות שונים.
- (42) ראשית: פאיז העיד כי לאחר שנקראו למקום בפעם השנייה: "ראיתי אנשים כאילו מפחדים, מפחדים ממשו" (ש' 33, ע' 13). בהמשך, הוא אישר כי אופיר וחבריו אמרו להם שהם ברחו מהמקום (ש' 27-32, ע' 20); "הם התרחקו מהבית, לא, לא ברחו כאילו מהרחוב" (ש' 3, ע' 21).
- (43) שנית: ספיר, אף היא העידה לפני כי אופיר וחבריו היו "חד משמעית, מפוחדים, מבוהלים, ולא התקרבו כבר לאזור, נשאר עם השוטרים" (ש' 1-5, ע' 98). לפיה הם לא ברחו (ש' 26, ע' 107; ראו גם עדות אמיר: ש' 11-13, ע' 121).
- (44) שלישית: עומר בהודעתו במשטרה תיאר: "הוא הניף והפנה אותו לכיווננו תוך כדי נזיפה בנו... תוך כדי דיבור ניתקנו מגע לאחר ומהר התקשרנו 100" (ש' 12-14). הוא גם תיאר את המעמד: "זה היה מלחיץ מאוד" (ש' 38) וכי "זה חוויה ממש ממש טראומטית, זה היה מבהיל מאוד" (ש' 50).
- (45) רביעית: מוטי העיד לפני כי כאשר הבחין בכך שהנאשם מדבר עם תנועות ידיים בעודו מחזיק אקדח בידו, כי אז: "בשלב הזה הלכתי עוד איזה צעד או שניים אחורה אם אני זוכר נכון..." (ש' 6-7, ע' 20). הוא תיאר כי היה "מופתע", וכן "קצת חששתי מן הסתם...אני לא מכיר את הבן אדם", ואף הוסיף כי אם זה היה מולו היה צריך לפחד "קצת" (ש' 5-18, ע' 21). כאמור לעיל, כאשר נשאל לגבי דבריו במשטרה לפיהם לאחר שהוא וחבריו הבחינו באקדח הם נהיו "עדינים בדיבור" מאחר ופחדו כי הנאשם "ישתגע", הוא השיב שזה הגיוני וייתכן שזה מה שהרגישו. בהמשך, אמר כי אינו זוכר זאת אך "יכול להיות שאמרתי להם 'תלכו אחורה' או משהו" (ש' 29, ע' 28).
- (46) בהקשר זה אזכיר, כפי שעולה מהעדויות, אופיר וחבריו הם בחורים בשנות ה-30-40 לחייהם. אופיר העיד כי הוא עובד באבטחה מזה 15 שנים וכיום עובד במשרד ראש הממשלה (ש' 22-23, ע' 24). עומר הוא יליד שנת 1985 (מוצג מא/1). מוטי הוא בן 43 (ש' 13, ע' 18). מהתרשמותי מהעדים, לא נראה (בלשון המעטה) כי אירוע מינורי של חשיפה סתמית לאקדח הבהילה אותם, אלא מכלול הנסיבות מוביל למסקנה שהם פשוט חוו איום מפורש וחשש ממשי מפני פגיעה, כדוגמת הכוונת האקדח לראשו או לגופו של חברם.
- (47) נוסף לכל האמור, לא התרשמתי כי אופיר ניסה להאדיר ולהגזים בתיאור האירוע ובהתנהגות הנאשם כלפיו וכלפי חבריו זולת מה שקלטו חושיו (כך למשל, עת תיאר כיצד הנאשם המשיך לדבר תוך כדי שהוא מנופף באקדח, ניסה להסביר זאת כסגנון דיבור ולא כאינדיקציה לאליומות "חלילה"-כך לדבריו; ש' 13-15, ע' 59). יותר

מזה, בתחילת עדותו (בחקירה הראשית) אף נראה שהוא ניסה לגונן עליו ואולי אף לתרץ את התנהגותו, עת אמר: "הוא היה נסער, היה נסער, אני מניח במרוצת השנים שהוא נבהל, שהוא חשש למשהו, שזה לגיטימי וזה בסדר גמור, יכול להיות שגם אם הייתי בסיטואציה כזו גם אני הייתי נבהל" (ש' 29-31, ע' 24). אופיר אישר כי לנאשם לא הייתה כוונה לפגוע ולא חש בכוונה כזו (ש' 33, ע' 24). בהמשך תיאר כי הוא סולח לו על הטעות שלו וכי הוא (הנאשם) אדם טוב (ש' 29-33, ע' 26; ש' 1-5, ע' 27). אכן, העד ידע לתאר את אירוע האיומים בצורה מלאה וביחס לפרטים אחרים הוא לא זכר (כך למשל: לא זכר אם חניית הרכב הייתה קרוב לבית הנאשם - ש' 25-30, ע' 57). לא מצאתי בכך סתירה או זיכרון סלקטיבי. אדרבא, העד תיאר את החלק הטראומטי מבחינתו באירוע (העיד כי יש לו טראומה "קצת" עקב זה - ש' 32, ע' 26), ואך טבעי כי חלק זה ייחרת בראשו, זאת לעומת פרטים פריפריאליים.

קשיים ראייתיים בגרסת הנאשם

(48) לצד האמור, בגרסת הנאשם קיימים קשיים ראייתיים שמחזקים את ראיות התביעה. כזכור, הנאשם תיאר כי אמנם יצא עם נשקו ושוחח עם אופיר, אך זאת מאחר ושמע צעקות ורעש חריג, וכן החזיק את נשקו להגנה עצמית. לדבריו, הנשק היה בידו הימנית צמוד לגופו, לא הכווין אותו לכיוון אופיר ובכל מקרה לא איים על אף אחד. גרסה זו מעוררת קשיים, שלנוכח הצָבֵר שלהם, קם קושי ממשי במתן אמון במכלול הגרסה. אסביר.

(49) ראשית: בעוד בהודעתו במשטרה תיאר הנאשם כי עת התעורר משינה על רקע הרעש בחוץ ויצא עם הנשק, אשתו "עדיין ישנה" (ש' 23 במוצג מא/2), ואולם, בעדותו לפני תיאר כי עת יצא, אשתו הייתה ערה וכך גם נכדיו שאף בכו (ש' 27, ע' 53; ש' 15, ע' 56 וע' 68). מעדותו לפני גם עולה כי לקח לו כרבע שעה מאז התעורר ועד צאתו מהבית (ע' 66). כאן ישאל השואל מדוע הנאשם לא התקשר למשטרה חלף החתירה למגע עם המתלוננים, עם כל הסיכונים הכרוכים בכך. בשים לב לפרקי הזמן הקצרים שבהם התייצבו המאבטחים והמשטרה במקום, נראה כי שירותי האבטחה במושב הם יעילים. בכל אופן, הפתרונים בנדון אצל הנאשם.

(50) שנית: בעוד בהודעתו במשטרה שלל הנאשם כי הרים את הנשק באוויר (ש' 51-52) ושלל גם כי נופף עם הנשק עת דיבר עם המתלונן (ש' 63-64 ו-71-72), בעדותו לפני ולאחר שתיאר כי כשיצא עם האקדח צמוד לגופו, תיאר גם כי ייתכן ועת דיבר היד שלו "זזה" (ש' 27-30, ע' 56), הוא אף הדגים הטייה של 10-15 ס"מ (ש' 1-6, ע' 84).

(51) שלישית: הנאשם הסביר בחקירתו במשטרה (מוצג מא/2), כי על רקע הצעקות והצפצופים, הוא יצא עם נשקו לשם "הגנה עצמית לך תדע מה מו מ"י" (ש' 42-43). הוא אף תיאר עת נשאל על-ידי החוקר מדוע יוצא עם הנשק בידים: "אין לי נרתיק אין לי כלום אמצע הלילה מרימים אותך מהשינה מצב קיצוני..." (ש' 81). גם בדיון לפני תיאר כי הרגיש שזו סיטואציה של סכנת חיים ולכן יצא עם נשקו כדי לוודא שאין מישהו שזקוק לעזרה (ש' 15-23, ע' 54).

(52) לחיזוק טענתו העקרונית בנדון, העיד עד ההגנה, חנוך, גם לענין מצבים ביישוב שבהם על רקע רעשים וחשש לפעילות עבריינית או חבלנית גם הוא היה יוצא עם נשקו. הנאשם אף נשען בסיכומיו על עדותו של פאיז אשר אישר כי היו במושב מעשי פריצות מסכני חיים (ש' 15-17, ע' 13). פאיז גם העיד לפניי כי במפגש הראשון שלו ושל ספיר עם הנאשם, עת האחרונה שאלה אותו מדוע הוא מחזיק נשק ביד, הוא השיב: "שיש הרבה גנבים במושב, וזה הגנה עצמית" (ש' 30, ע' 17; ש' 22, ע' 19). על-יסוד אלה ואחרים, גורס הנאשם (גם בטענתו החלופית בדבר טעות במצב הדברים), כי פעל כפי שפעל אותו לילה מתוך הבנה שלו כי נשקפה סכנת חיים, בין בשל פעילות עבריינית של פגיעה ברכוש או אף חבלנית נוכח מיקום ביתו סמוך לקו התפר ובקצה המושב, ומכאן הוא יצא עם נשק שלוף ללא הנרתק.

(53) כעיקרון, מוכן אני לקבל את טענות ההגנה ביחס למיקום המושב ולמידות הזהירות והערנות הנדרשות בנסיבות הענין לשמירה על הביטחון האישי של התושבים. למרות זאת, נוסף לשאלות הפשוטות שמתעוררות בכגון-דא (כך למשל: מדוע הנאשם לא ניסה לברר מרחוק ליד מפתן דלתו מה פשר ההתרחשות הסמוכה לביתו לבל חלילה יעמיד את עצמו בפני סכנה ממשית; מדוע כאמור לא טרח להזעיק את המשטרה בהתקיים החשד שקונן בלבד), אלא שגם עת הוא נשאל במשטרה אם הנשק היה דרוך, הוא השיב: "חס וחלילה" (ש' 56-57 במא/2).

כבר כאן, לא ברור כיצד אחזקת הנשק שאינו דרוך, עולה בקנה אחד עם התיאור לפיו חש הנאשם סכנת חיים מיידית שנשקפה לו או לזולתו. לא זו בלבד, כאמור, עברה כרבע שעה מאז התעורר הנאשם משנתו ועד צאתו לפגוש את אופיר וחבריו. מדובר בפרק זמן סביר שהיה ניתן לנצלו להתקשר למשטרה, ולהאזין מרחוק לצעקות על מנת להבין פשר המתרחש בחוץ, ועוד. לפי עדותו, הוא גם הבין מהר מאוד כי לא מדובר בעבריינים (ש' 9, ע' 57).

(54) מכל אלה מתחייבת המסקנה לפיה הנאשם לא חש סכנה על חייו ולא היה אמור לחוש בסכנה כזו בנסיבות הענין. טענת הנאשם בעדותו במשפט לפיה אופיר וחבריו היו שיכורים (ש' 24-28, ע' 68) אין לה כל עיגון בהודעתו במשטרה. מה גם שמעדותו הוא מאשר שלא הריח אלוהול אותו לילה אלא הסיק זאת בדיעבד בלבד.

(55) בשים לב לתוכן השיח שלו עם אופיר וחבריו, כפי שעולה מגרסתו שלו עת העיד כי גער בהם והעיר להם שהם צועקים באופן שמעיר ומלחיץ אנשים, וכי נכדו בכו (ש' 14-15, 56) - תוכן שיח זה שלרובו יש לו חיזוקים ביתר חומר הראיות שהניחה המאשימה - ועל יסוד כל האמור, בעיניי, בנסיבות אלו מתחייבת המסקנה לפיה צאת הנאשם מביתו כשהוא חמוש בנשקו החשוף, נבעה מתוך כעסו על המתלונן וחבריו שהרעישו את השכונה בשעת לילה והטרידו את מנוחתם של בני ביתו. נזכיר, במפגש הראשון של הנאשם עם אופיר, הוא לא שאל בשלומם של הנוכחים או וידא עמם שהכל "בסדר". נהפוך הוא, הוא גער ונזף בהם בגלל הרעש.

(56) מסקנה זו אף מתיישבת עם דברי הנאשם כפי שמסר במשטרה: "עומדים חבורה של אנשים וצועקים שואל אותם למה אתם צועקים אומרים לי אתה מכיר את הסקודה אמרתי להם בקשה תפסיקו לצעוק תפסיקו לצפצף יש פה ילדים יש פה משפחות יש פה אנשים שגרים פה..." (ש' 23-25 במא/2).

(57) יוצא אפוא כי הנאשם לא חשש לחייו אלא פעל כפי שפעל מתוך כעס על המתלונן וחבריו שהפריעו למנוחתו ומנוחת השכונה. כאמור, בדיון לפני העיד כי לפני שיצא, הן אשתו הן נכדותיו היו ערות, ונכדותיו אף בכו. אם לא די בכך, הנאשם אף שידע מי הוא בעל הרכב החוסם, לא אמר לאופיר מי הבעלים, דבר שיש בו לחזק את המסקנה לפיה הנאשם פעל מתוך תחושת רוגז וכעס עליהם, ותו לא. תשובת הנאשם בדיון לפני לפיה לא מסר לאופיר מי בעל הרכב מאחר וחשש כי "יסתבך" עם השכן, בכל הכבוד הראוי, טענה זו אינה משכנעת ואינה סבירה בנסיבות העניין (ש' 13-16, ע' 78). לפיכך, הנאשם נשא אקדח בצאתו מביתו לא מתוך תחושת פחד ולצורך מוגנות, אלא מתוך תחושת כעס וכדי להפחיד.

(58) כך גם הסברו של הנאשם לפיו המתלונן העליל עליו סיפור כזב מתוך כעס מאחר וסבר שהנאשם הוא בעל הרכב החוסם, לטעמי, הסבר זה אינו סביר בנסיבות העניין. שכן, גם בהנחה כי המתלונן וחבריו (שהותירו רושם כי הם סומכים על המשטרה ומאבטחי המושב) סברו כסברת הנאשם, הרי מה היה פשוט יותר מאשר להודיע שוב למשטרה ולמאבטחים כי בעל הרכב כבר אותר אך הוא מסרב לפנות אותו. בנוסף, גם לו זה היה המצב לאישורו, מדוע אופיר, מוטי ועומר ניגשו למשטרה למסור הודעות ולהעמיד את עצמם בפני הסכנה למתן עדות שקר.

(59) מאחר והגעתי לכלל מסקנה כי הנאשם כיוון את האקדח אל עבר המתלונן, נדחית בזאת גם טענת ההגנה בדבר תחולת הסייג של טעות במצב הדברים. שכן, הנאשם מלכתחילה הכחיש כי ביצע את הפעולה האמורה. בכל מקרה, גם טענתו החלופית בדבר טעות בהבנת הסיטואציה אינה מבוססת, כפי שעמדתי על כך לעיל. אוסיף, כפי שפורט לעיל, גם מהתנהגות הנאשם עצמו שחתר למגע ממרחק קרוב מאוד ללא אקדח דרוך או סימני אזהרה בזהירות קודמים, לא נראה שהוא הרגיש סכנת חיים כלשהי. ההסבר הסביר ביותר להתנהגותו והמתחייב מהנסיבות שהוכחו, הוא רצונו של הנאשם להפחיד את המתלונן וחבריו בגין הרעשים שהטרידו את מנוחתו ואת מנוחת משפחתו.

(60) לעניין תחולת הסייג טעות במצב דברים, נקבע בע"פ 4795/13 אמיר בזזינסקי נ' מדינת ישראל (20.1.2014), פסקאות 49-50 בחוות דעתה של כבוד השופטת ד' ברק-ארז, כהאי ליסנא:

"הרעיון העומד בבסיסה של הגנה זו הוא שברגיל אין הצדקה להטיל אחריות פלילית מלאה על גורם הטועה בהבנת המציאות העובדתית, מאחר שבנסיבות אלה הפועל אינו מסוגל לבחור בחירה חופשית הנוטעה במציאות העובדתית בין ביצועה של העבירה לבין הימנעות מביצועה... אכן, ההכרה בסייג זה איננה מותנית בהיותה של הטעות "כנה וסבירה" אלא בכנות הטעות בלבד, בעוד שהדרישה בדבר סבירות הטעות מתייחסת אך לעבירות רשלנות... עם זאת, בהיבט הראייתי, נקבע כי סבירות הטעות יכולה לשמש כאמת מידה לבחינת אמינותה של גרסת הנאשם לגבי טעותו..." (ההדגשה אינה במקור)

(61) בע"פ 2553/15 קבלאן האדי נ' מדינת ישראל, (1.8.2016), פסקה 3 בחוות דעתו של כבוד השופט נ' הנדל, נקבע כלהלן:

"הגנה זו מבוססת על עקרון בסיסי במשפט הפלילי ולפיו אין להטיל אחריות עונשית ללא קיומו

של יסוד נפשי. כשם שהיסוד העובדתי הוא תנאי בל יעבור לקביעת האחריות בפלילים כך גם היסוד הנפשי. בשל כך, מעניק המחוקק משקל ממשי ומכריע לנקודת מבטו הסובייקטיבית של מבצע העבירה וקובע כי במידה ואכן מוכח כי הוא טעה במצב הדברים וכי הוא דימה מציאות שונה מזו הריאלית, יש לבחון את אחריותו הפלילית כאילו הוא ביצע את העבירה בתנאים אותם הוא דימה בשעת המעשה. במילים אחרות: לצורך המשפט הפלילי, נקודת המבט הסובייקטיבית של הפועל, הופכת להיות התשתית העובדתית (שאינה בהכרח תואמת את המציאות כהווייתה), על בסיסה יש לבחון את מעשיו של הנאשם. במקרה דנן, אילו יוכח כי המערער דימה שמדובר במחבל מתאבד, לצורך בחינת אחריותו הפלילית עלינו להניח כי כך אכן היו פני הדברים, ולבחון האם תחת הנחה זו עומד לו סייג ההגנה העצמית..."

עוד נקבע באותו פסק דין:

"כדי שבית המשפט ישתכנע כי זו התמונה הסובייקטיבית שניבטה בעיניו של המערער, עליו לבחון את התשתית הראייתית המוצגת בפניו. תשתית זו כוללת רבדים שונים: התרשמותו של בית המשפט מעדותו של נאשם המגוללת את טענת הטעות וראיות חיצוניות ואובייקטיביות נוספות. ואל תשיבני כי כיון שעסקינן בסייג של טעות במצב דברים המבחן הוא סובייקטיבי, יען כי הראיות החיצוניות והאובייקטיביות הינן בגדר כלי עזר לבחון את כנות גרסתו של נאשם. ודוק: צודק הסניגור כי המבחן אינו על פי סטנדרט הסבירות. לאמור, גם אם נאשם טועה באופן סובייקטיבי בצורה שאינה סבירה - חל הסייג. צא ולמד, מהות הסייג לחוד ודרך בחינתו לחוד. תפקידו של בית המשפט בכגון דא הוא להניח את הראיות על המאזניים אלה לצד אלה, ולבחון האם ככלות הכל קיים ספק סביר בכך שהמערער סבר כי המנוח הוא מחבל מתאבד אם לא..."

(62) על נטל ההוכחה לקיומו של סייג לאחריות פלילית, כפי שחזר על כך בית המשפט העליון בע"פ 9197/18 פלוני נ' מדינת ישראל (23.1.2020) על הנאשם להניח תשתית ראייתית מספקת ברמה שמותירה ספק סביר, לפחות, בדבר התקיימות תנאיו של הסייג, ואילו המאשימה, היא שנושאת בנטל השכנוע, להסיר את קיומו של הספק, ככל שזה מתעורר [ראו גם: ע"פ 4675/97 רוזוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(4) 337 (1999)].

(63) יוצא אפוא כי לבחינת תחולת הסייג, יש לבחון את כנות טעותו של הנאשם. נקבע כאמור כי סבירות הטעות יכולה לשמש כאמת מידה לבחינת אמינותה של גרסת הנאשם לגבי טעותו. על הנאשם להניח תשתית ראייתית ברמת הספק סביר לתחולת תנאי הסייג, כאשר על המאשימה, שנושאת בנטל השכנוע, להסיר את קיומו של הספק.

(64) על-יסוד הדין לעיל, כעולה ממכלול הנסיבות שהוכחו וכמבואר לעיל ביחס להתנהגות הנאשם עצמו, נקבע בזאת כי הנאשם לא חש בסכנת חיים כטענתו, לא היה צורך באקדח שלוף לשם הגנה עצמית, וגרסתו בנדון אינה פנה ולא סבירה, ולכן לא חל הסייג.

תוצאה

על-יסוד האמור, אני מרשיע את הנאשם בביצוע עבירת האיומים שמיוחסת לו בכתב האישום. (65

ניתנה היום, כ"א תמוז תשפ"ב, 20 יולי 2022, במעמד הצדדים